

HAYVANA, İNSANA, YERYÜZÜNE ÖZGÜRLÜK!

Bugün sokaklarda katliam karşıtı bir hareket var. Binlerce insan AKP'nin sokak hayvanlarını katletmeyi öngören yasa teklifine karşı pek çok şehirde sokaklara çıkıyor, eylemler, nöbetler örgütlüyor.

Meseleyi bir bütün olarak ele alan, sokak hayvanlarına dönük politikalarla, kadınlara, LGBTİ+'lara, göçmenlere, etnik azınlıklara, işçi sınıfına dönük aşırı sağcılığın bağlarını kuran, neoliberal otoriterizme karşı çıkan yeni bir hareket sokakları sarıyor.

Peki sokaklarda yaşayan hayvanlarla dayanışmak, bu hareketin bir parçası olmak niye önemli?

Hayvanların haklarını savunmak zorundayız. İktidarın, medya ve sosyal medya trolleri aracılığıyla köpeklerle karşı örgütlediği nefret temelde artan otoriterizmin bir parçası. Bu nefret ilk önce hepimizin yıllarca yakından tanıdığı “terör” lafzıyla örgütlendi. Bugüne kadar hükümete muhalif olan tüm kesimlerin içine doldurulduğu bir torba kavram olarak “terör”, hak savunucularını, gazetecileri, akademisyenleri hedef göstermek için kullanıldı. Bir süredir ise haber kanallarında “başiboş köpek terörü” sözü kullanılıyor. Bu nefretin sonuçlarını görmek çok zor değil, sokak hayvanlarına dönük cinayetler bu haberler sonrasında ciddi bir şekilde yükseldi.

Sokakları paylaştığımız, müşterek kent hayatının bir parçası olan canlıların bir bütün olarak ortadan kaldırılmasına dönük nefret kampanyası elbette işçi sınıfının, ezilenlerin ve sosyalistlerin gündemidir. Kent merkezlerinin zenginler için “güvenli” alanlar hâline getirilmeye çalışıldığı, yoksulların, transların, göçmenlerin, emeklilerin, öğrencinin, ezilenlerin kent merkezinden dışlandığı mutenalaştırma politikalarıyla kentlerin köpeksizleştirmeye çalışılması birbirinden bağımsız değil.

İşçi sınıfının ve otoriterizmden kurtulmak isteyen tüm kesimlerin sokak hayvanları etrafında kenetlenmesi ve katliamı engellemek için mücadelenin parçası olması sadece bir etik meselesi değil politik bir mücadeledir.

Türkiye’de Kuduz Sorunu Var mı?

Yok. Sağlık Bakanlığı verilerine göre, 2023’te kuduz vakası sayısı iki. AKP’li bakanların kuduz sorununun ‘kanıtı’ olarak verdikleri “473 bin kuduz riskli temas vakası”, bu kadar kişinin kuduz olduğu anlamına gelmiyor. Sağlık Bakanlığının 2023 verilerine dayanan bu sayı, hayvanlarla temas eden insanların kuduz şüphesiyle artık daha sık sağlık kuruluşuna başvurduğunu ifade ediyor. Üstelik bu temasların hepsinin köpeklerle olduğu anlamına gelmiyor. Dahası kuduz 19. yüzyıldan beri aşıyla önlenebilen bir hastalık. Hayvanların düzenli aşılanmasıyla bu risk tamamen ortadan kaldırılabılır.

Köpek Popülasyonu Fazla mı?

Türkiye’de köpek nüfusunun kaç olduğuna dair net bir rakam yok. AKP’li bakanların verdiği 4 milyon rakamının ise neye göre fazla olduğuna dair bir açıklama da yok. Dünyada 1990’lı yıllarda geliştirilen “Köpek Nüfus Yönetimi” politikaları insanları merkeze alan hesaplamalara ve güvenlik algısına dayanıyor. Bugün tartışılan “kent çeperlerinde kalabalık gruplar” sorunu ise kent-sel dönüşüm uğruna köpekleri şehir merkezlerinden süren iktidar politikalarından, beslenme ve aşılama gibi temel bakımlarını yapmayan belediyelerden kaynaklanıyor. İktidar, hayvan haklarını savunanların çocukların yaşamlarını önemsemediğini söylüyor. Oysa çocukların güvenliğini tehlikeye atan da belediyelerin üzerlerine düşen görevleri yerine getirmemeleri. Çözüm katliam olamaz!

Sokakta Köpek Olmamalı mı?

Köpeklerin sokakta yaşamasının kötü veya yanlış bir şey olduğu fikri bir yanılgı. Sokak köpekleri kendi başına evrimleşen ve insan yerleşimlerine uyum sağlamış bir türdür. Yanlış olan ‘cins’ köpek üretimi ve satışıdır. Dünyadaki köpek nüfusunun yüzde 75’inin sokak köpekleri olduğu tahmin ediliyor. Köpekler insanların yerleşik hayata geçmesinden beri sokakta yaşıyor. Yani sokaklar köpeklere de aittir. Sokak köpeklerinin tehlikeli olarak hedef gösterilmesinin kökeni ise kapitalist kentleşmenin doğuşuna uzanıyor. Kentlerin köpeksiz olması “gelişmişlik” göstergesi değil. Egemen sınıfların köpekleri sermaye birikim süreçlerine uygun kent mekânı için tehdit olarak görmesinin ürünü. Dolayısıyla ihtiyacımız olan şey çok güzel, denetime açık, bakımlı barınaklar kurulması veya ‘sahiplendirme’ değil. Daha az betonun veya arabanın olduğu, köpeklerin ve ezilenlerin çıkarlarını gözetken kentler kurmak.

Hayvanseverlik mi? Hayvan Hakları mı?

Hayvan hakları sorunu sadece vicdani değil toplumsal bir sorun. Hayvanların merhamete değil haklarının tanınmasına ihtiyacı var. Birlikte yaşamı savunmalı ve sokak hayvanlarının yaşam, beslenme, sağlık, huzur, oyun gibi temel haklarını güvence altına almalıyız. Bireysel duyarlılıkla veya koruyucu yasalar talebiyle sınırlı olmayan, hayvan özgürlüğünü farklı ezme-ezilme biçimlerinin bir parçası olarak gören örgütlü bir mücadeleye ihtiyacımız var. Çünkü hayvanlardan “temizlenmiş” sokaklar isteyen muktedirler bizi yoksulluğa mahkûm etmek isteyenler. Sokak hayvanlarına nefret saçanlar göçmenleri, LGBTİ+’ları, kadınları hedef gösteriyor, emekliye, emekçiye, öğrenciye, ezilenlere hayatı dar ediyor. Sokak hayvanlarının özgürlüğünü hedefleyenlerin aynı zamanda diğer başlıklarda bütüncül bir mücadele yürütmesi gerekiyor, kadınların ve LGBTİ+’ların özgürlük mücadelesi de insanıyla hayvanıyla soykırıma uğrayan Filistinlilerin mücadelesi de dilleri, kimlikleri yasaklanan kesimlerin mücadelesi de yoksulluğa, iş cinayetlerine karşı direnen işçilerin mücadelesi de türçülüğe karşı başka bir hayatın mümkün olduğunu savunan veganların mücadelesi de bu hareketin kapsamında olmalıdır. Hayvan hakları hareketi, sokak hayvanlarının katledilmesine dönük girişimleri odağa alırken bu başlıkları da hareketin bir parçası olarak görmelidir.

Son Düzlükte miyiz? Daha “Radikal” Eylemlere mi İhtiyaç var?

AKP’nin yasayı yangından mal kaçırır gibi meclisten geçirme ısrarı, yasanın gündeme gelişinden bu yana hayvan cinayetlerinin hızlanması ve yasa geçtiğinde daha büyük katliamlara şahit olacağımız korkusu hareketin daha “radikal” eylemlere yönelmesi gerektiği argümanını da beraberinde getiriyor. Bu ihtimallerin gerçekliği karşısında hepimizin dehşete kapılması gayet anlaşılır olmakla beraber, buradaki “radikal” tanımı muğlak kalıyor. Elbette, birçok eylem tarzı kendi içinde yanlış olarak nitelendirilemez ancak hareketin kitleselleşmesinin önüne geçtiği anda bu tür eylemler bir grup insanı, yasaya karşı çıkan binlerce insan yerine ikame etme tehlikesi taşıyor. Tek sorun bu da değil, bu tür eylem önerileri genellikle yasa geçtikten sonra her şeyin biteceği, acilen bir şeyler yapılmazsa her şeyin kaybedileceği türü bir argümanla, yenilgici bir ruh hâli yaratmayı da beraberinde getiriyor. Oysa bu hareketin ortaya çıkışı başlı başına bir kazanım olarak değerlendirilmeli. Bugüne kadar bireysel duyarlılık ve merhamet temelinde ilerleyen hayvan hakları hareketi, son dönemde antikapitalist bir politik zemine, ayrımcılığa ve tür-cülüğe karşı mücadeleyi birleştiren bir noktaya evrildi. Hareketin nasıl kazanacağına dönük pek çok eylem biçimi, taktik ve strateji hareket içinde tartışılıyor. Ancak amacımız son dönem hareketin benimsediği slogandaki gibi yasayı sokakta yazmak ve sokak hayvanlarıyla birarada yaşama kültürünü yerleştirmekse kitleselleşmeyi, daha fazla insanı bu hareketin aktif bir bileşeni hâline getirmeyi hedeflemeli. Bu kitleselleşmek adına egemen fikirlere taviz vermek değil, tersine birlikte eylediğimiz insanları da dönüştüren daha bütüncül bir pratiği ortaya koymak anlamına geliyor.

Yasa geçtiğinde hiçbir şey bitmeyecek, harekete güvenmek ve nasıl daha kitlesel hâle geleceği, yerellere nasıl yayılacağı üzerine düşünmek hareketin kazanması açısından daha doğru bir çizgiyi temsil ediyor. Aslında radikal olan, bu fikirlerin daha fazla insanı kavraması için mücadele etmek.

Katıl dünyayı birlikte değiştirelim!

+90 501 103 77 50

X: @DSİP_

facebook: @devrimcisosyalistiscipartisi

dsip.org.tr